

JAAALIA!

MŰVÉSZETI LAP.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN ÉS 15-ÉN. @ A SZINHÁZI IDÉNY ALATT MINDEN NAP.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. @ EGYES SZÁMONKINT 10 FILLÉR. @ A SZINI IDÉNY ALATT 6 FILLÉR.

Szerkeszti: HERGER TIHAMÉR.

Ujvidék.

1904 április 14.

12. szám.

Bérlet Ma csütörtökön, 1904 április 14-én 4. szám

A KORNEVILLEI HARANGOK.

Nagy operette 4 felvonásban. Irta: Gille. Fordította: Rákosi Jenő.
Zenéjét szerzette: Planquette Róbert.

Személyek:

A Kornevillei márkí	
Jean Gáspár, haszonbérő	
Germaine, rokona	
Jean Grenicheu	
Szerpolette, cseléd	
A bíró	
Fuinár	jegyzők
Anselm	
Kati	
Náni	
Erzsi	
Jutka	leányok
Böske	
Fadette	
Roquette	
Filelte	
Kasaló, matróz	
1	matróz
2	
3	
4	
5	
6	

Rózsa Sándor
Nagy Dezső
Tury Mariska
Kozma István
Szilassy Etel
Latabár Árpád
Magyari Lajos
Halász Alfréd
Déry Rózsi
Halász Anna
Déry Ilona
Kozma Margit
Hevessy Mariska
Kertay Ilka
Molnár Juliska
Déry Béláné
Ádám Győző
Láng Lajos
Földessy Vilmos
Bombay Gusztáv
Kőszegi Károly
Szabolcsy
Sütő

Nép, kocsisok, inasok.

A KORNEVILLEI HARANGOK.

— A darab meséje. —

Jean Gáspár haszonbérő, a kornevillei marquis birtokait kezelte, a míg az öreg marquis politikai összeesküvés miatt száműzetett. Ekkor a kornevillei fekvőségekben a király zárlatot rendelt el, de Gáspár a városbíróval, Fabriciussal egyetértve, a birtokokat tovább is használta és évek során át nagy vagyont szerzett magának azokból. Összegyűjtött kincsét a záruva tartott kastélyban helyezte el, a hol legbiztosabb rejtékhelye volt aranyainak. Hogy a kastélynak még a környékéről is alriassza a falusiakat, esténként fehér leplet véve magára, a kastély kivilágított termének ablakai előtt kísértetként föl és alá járkált. A nép felült az ámitásnak és babonásan messzire elkerülte az »elátkozott kastélyt«. Egyszer azonban megérkezik Kornevillebe ismeretlenül az öreg marquis unokája, Henri és a falusiaktól meghallja a kísértetes mesét. Éjnek idején fölmegey matrózai-val a kastélyba és ott elrejtőzve, megvárja a »kisértetet«. Gáspár, rendes szokása szerint, szintén a kastélyba megy és gyanútlanul előveszi pénzhamazát, hogy gyönyörködje benne. E közben szétnyilik a szomszéd terem függönyzete és a megriasztott Gáspár számtalan fehér lepelbe burkolt alakot lát maga előtt. Ez ijedség elveszi eszét s mikor Henri és emberei levetik magukról a kísértetek jelmezét, már nem

HAJEK FÜLÖP, ezukrász

Ujvidék, Futtaki-utoza.

Ajánlja sajátkezüleg és felügyelete alatt naponta frissen készített: crém-süteményeit, kelt tésztáit, briost és különféle tortáit.

KÜLÖNLEGESSÉGEK: Lakodalmi és különböző estélyekhez való teljes összeállítások, seccessió torta, parfait, Kugler-dessert és tejhabcrém-bonbonok.

Vajas-dessertek Wagner-féle teavajból.

Jovanovics Pánta

fényképészeti műterme

UJVIDÉK, Fő-uteza 9. szám.

Készít — a legkényesebb igényeket is kielégítő — a fényképészet körébe vágó összes munkákat, valamint nagyításokat és festményeket a legegyszerűbbektől a legművésziesebb kivitelben.

Gyors szállítás mellett árai a legmérsékletesebbek.

Steiner Gyula, férfi- és női-divatáru raktára

Ujvidék I. Ferencz József-tér, a „Vasember“-hez, Andrássy-utca sarkán.

Dusan felszerelt raktár: fehérnemű- és szövöttáruk, nap- és esernyők, vállfűzők, férfi- és női szabó kellékek, illatszerek, női kézimunkák, ruhadiszkek síb. síb.

— * Hammerli-féle híres pécsi bőrkesztyűk egyedüli főraktára. —

bir eszméletére térni; ájultan összeesik, Henri marquis most Germainenek, Gáspár apó unokahugának kérésére megkegyelmez az öregnek. Az ifju marquis szerelmes lesz Germaine-be, de nem vallja be neki szerelmét, a míg a lány viszontszerelméről nem győződik meg. Germaine kinyilatkoztatja, hogy kezét és szívét annak adja, a ki egy hét előtt az ő életét megmentette, a mikor a tengerbe esett. Ez a megmentő pedig épen a marquis volt, a kit Germaine akkor nem ismert fel; de a kihez mégis önkéntelenül vonzódik. — Mikor egy véletlen folytán értesül arról, hogy a marquis volt megmentője, tuláradó örömeiben felajánlja szívét Henrinak. Gáspár apó pedig, a ki a rémes éj óta élőhalottként jár az emberek között, mikor megcsendülni hallja a kornevillei kastély tornyainak kis harangjait, visszanyeri eszét és bocsánatért könyörögve borul a marquis lábaihoz. Henri nemcsak megbocsát neki, hanem, mint mennyásshonyának nevelőatyját: a birtokok hasznobérletébe visszahelyezi.

TÁRCZA.

A facipőkészítő szentje.

Douriac Artur eredeti francia elbeszélése után fordította: M. W. B.

(Folytatás.)

»És miért?«

»Azért, mert ha nem keresek annyit, a mit oly gyakran szememre vetsz, nem akarom hiába kenyeredet, valamint Wonguen mesterét enni«.

»A mint tetszik? — mondá Kristóf ajkaiba harapva, mert Ferencre nagy szüksége volt«.

V.

Másnap reggel Ferenc egyedül volt a műhelyben, mikor Suzel belépett,

sápadtan és szemei vörösek; jele, hogy sirt

»Ön elmegy Ferenc? mondá s tekintetével vizsgálta őt. Tegnap itt voltam mindent hallottam. Kristóf kemény, nem kell mindég szavára hallgatni«.

Oh, ez nem mind Suzel, már régen tudom azt, hogy nem értek sokat, Wonguen mester nem éreztette velem soha, de ha Kristóf férje lesz, még keményebben fog velem bánni s azért megyek, el kell mennem. Isten áldja tehát Suzel, szívemből kívánom, hogy boldog és szerencsés legyen!«

Suzel keserűen mosolygott.

Köszönöm Ferenc, tudom, hogy ha szerencsém Öntől függne

»De hát nem szerencsés?«

A leányka fejével bolintott.

»Kristóf nem rossz ember — mondá a jó nő — ő szereti Önt, s Ön is szereti őt«

Suzel pár percig hallgatott azután hidegen így szólott: »Kristóf munkás és becsületes, megmenti drága apámat a nyomortól, megfizeti adósságait és biztosít aggkorára boldog és nyugodt napokat«.

Ferenc meglepve nézett reá.

»Igenis értem. Jól teszi Suzel, Ön bátor és jóra való leány.

Bár csak a jó Isten adná, hogy én gazdag lennék, akkor Ön azt vehetné el a kit szeret«

»Mit akar ezzel mondani?«

»Hogy már tudom, hogy miért nem jár Péter többé erre, hogy miért van Önnel bánata; Isten meg fogja Önt áldani Suzel«

»Minek ácsorogsz ott« rivált rá Kristóf Ferencre, midőn a műhelybe lépett«.

»Munkám kész« — válaszolt az. »És ezt a képet te csináltad?« »Nem, szegény atyám«

A lakodalom napja közeledett Wonguen mester kérelmének engedve, Ferenc megígérte, hogy jelen lesz a nász-ünnepélyen.

Te Suzel fivére vagy, érted fiú — mondá az aggastyán, te fogsz engem mellette helyesíteni.

Szomoruan bár, de bensőleg megelégedve, elfogadta a megbizást és e perctől fogva azon gondolkozott milyen ajándékot adhatna kis barátnőjének.

Oly szegény volt, hogy nem volt semmije, mit Wonguen mester jószívűsége által nem szerzett volna.

Amint úgy tűnődött, eszébe jut a kis szent Szűz Mária faragvány, egyedül öröksége atyjától, a mit Suzel oly sokszor kívánt gyermekies jámborsággal.

Ez volt egyedüli birtoka és feltette magában, hogy el nem válik soha tőle, de az édes kis teremtés kedvéért, ki őt oly sokszor vigasztalta, megszegi ígérését, s a drága halott bizonyára megbocsát neki. Kézébe vette a drága ereklyét és sokáig szemlélte

Minden este elmondta neki bánatát és a Szűz Mária édes mosolya erősítette és támogatta őt

Most hő imát rebegett hozzá, hogy legyen ezentúl kis barátnőjének úgy amint neki eddig volt, támaszja és vigasztalja, mert égető szüksége van vigaszra e kínos helyzetben.

De ezen ajándékhoz szerette volna saját kézimunkáját is mellékelni: meghatott szívvel, mintha profánizálás lett volna elővette kését, kihuzta a fatalapzatot és hozzá fogott a faragáshoz.

Művészies kivitelben kifaragta fából azt a pilanatot, midőn Wonguen mester házába lépett. Suzel kedves megjelenése, a mint őt a szegény árvát üdvözli

Daczára a művész naturlista voltának a személyek oly élethűen voltak kifa-

HODOVÁNYI ANDOR, UJVIDÉK

SZOBA- ÉS DISZFESTŐ.

Készít: templomok, dísztermek, színházi és alkalmi díszleteket, valamint SZOBAFESTÉST a legizléseesebb színösszeállításban.

Dús választék legújabb menyezet- és falfestési mintákból, valamint tapeta és papirmachéban.

Osnabrück

Europa legelső és legelőkelőbb level-
papir-gyárának állandó és egyedüli
képviselője az egész délvidék részére

HERGER ÁGOSTON könyv- és papir-áruháza

Ujvidék, I., Ferenc József-tér 3,

az Erzsébet szálloda és a „Matioza Srpska“ épülete között.

ragva, hogy kitünően kilehetett venni Mihály ur atyai vonásait, a kis leány pajkos kifejezését a fiatal ember melancholikus komolyságát, sőt még a házikót is a mint a fák között kibontakozik.

Eppen beakarta fejezni művét, midőn Kristóf gorombán és gunyosan rákiállt »Beh, nagyszerű!«

Szerettem volna szebben csinálni választott a megrémült Ferenc — de reményem Suzel ebben is a jó akaratot fogja látni . . .

»Hogyan Suzel? mondá ráncba szedve szemöldökét . . . «Igenis, Suzel számára készítettem s neki adom, mint mennyasszonyi ajándékot az Ön és Wonguen mester bacsés engedelmeivel — mondá a jó fiu, az aggastyán felé fordulva, ki támlás székében ült s végig hallgatta a párbeszédet . . .

»Te jó fiu vagy — mondá az öreg Mihály — elfogadom ajándékokat Suzel számára és köszönöm szépen . . . «

Kritóf nem szólt semmit, de levette a bárdot, mely éppen Ferenc asztala fölött függött s szándékosan-e, vagy sem a kis faragványra ejtett.

Ferenc szívet rázó hangon felsikoltott. Azt hitte, hogy a Szűz Mária eltört . . . (Folyt. köv.)

MULT.

Megyeri Károly.

(Folytatás.)

Ennek dacára eredetisége kimeríthetetlen volt. Megyeri sohasem volt kétszer — egy. Legtökéletesebben egyénített; kevés színész tagadta meg tulajdon alanyiságát annyiszor, mint Megyeri és pedig nem csupán egyes mozzanatokra, hanem a felvett egyéni jellemet részletezve s a legapróbb árnyalatokig megkülönböztetve. A ki Megyerit kitünőbb komikai szerepeiben látta, soha nem feledte el. Ama darabok leg-

nagyobb része végkép letűnt a színpadról, s ha most némelyikét kézbe vesszük, csodálkozunk rajta, hogyan birt e izetlen semmiségekbe Megyeri annyi életet önteni, hogy egy műveltebb közönség is élvezhetőnek találja. Vörösmarty a nagy költő és Megyeri különösen szerették és tisztelték egymást. A színész és kritikus egy tából evett s e paradicsomi boldog időkben kis társaságokból nőtte ki magát az akkori »Kör«, mely előbb csak szerény irodalmi és művészeti társulat akart lenni, de egy nagy társadalmi tényező lett belőle. Megyeri is azon színészek közé tartozik, kiket a legmostohább korban nem az anyagi szükség, nem is a jobb-lét reménye, hanem az ellenállhatatlan kedv vitt a színészethez. Ő is nyomorgott, a sárga kabát és az eltört tintás üveget nem Petőfink fantáziája költötte, azok sajnós, valóban megtörténtek. Azon színtársulatnak, mely Budára jöven, mintegy alapját veté meg a nemzeti színháznak, ő volt a lelke. Midőn azonban később a kassai társaság a budaiba olvadt, Kántornéval együtt meg kellett a babérokat mással is osztaniok, de azért egyik sem lón másodikká. Még Pesten Bajza alatt is ő volt a legbefolyásosabb egyéniség, de miután a dráma ügye mindinkább háttérbe szorult, is ő visszavonult az igazgatóság ügyeitől, mindenesetre ez ügyek kárára, mert visszavonult a sas s lakmározta a varjak

Korán 1842. decz. 12. lezárult pillái nem láthatták Bartha alatt a drámai közönség növekedését, szíve nem örvendezhetett már Ráday alatt a magyar deszkák valódi emelkedésének.

Vörösmarty e szavakkal tett koszorut sírjára:

»Mely nevetés ez alatt?

Mily öröm van a siri világban?

A komor árnyak közt
Megyeri szelleme jár.«

Meltán megillette e koszoru, s azon sírvers, melyet szintén fenti nagy költőnk irt:

»Eddig néma valék bércekbe temetve vadon kő,

Most szomorú emlék, gyásznak alakja vagyok.

Meg ne ítéljete e vig arcért, Megyeri sírján

Lelke van a kőnek: élni s kacagnia kell«.

(Vége.)

A SPREIC ÁRNYÉKÁBÓL.

— Különös történet. —

Supulusz, az ismert humorista, mesélte el a következő színházi kalandját:

Palermóban történt. A városi színház nagy reklámmal hirdette D' Annunzio akkor még új darabjának: a Giocondának premierjét, még pedig Duse Eleonora vendégfellépésével a női főszerepben.

A premier napján érkeztem meg Palermóba, kevéssel az előadás megkezdése előtt. Gyorsan átöltöztem, siettem a színházhoz, hogy jeien lehessenek az érdekes előadáson.

A színházi pénztáros gunymosollyal fogad.

— Hogyan uram, ön jegyet akar vásárolni?

— Leghőbb vágyam!

— Ha, ha! A Gioconda premierjére? Duseval?

— Valóban arra!

— Látszik, hogy ön idegen. Nincs egy szál jegy sem. Mind elfogyott.

— Talán mégis akad valamiféle jegy?

— A!

— Állóhely?

Cs. és kir. udvari szállító

MÜLLER J. L., ILLATSZER- ÉS PIPERESZAPPAN-GYÁROS
BUDAPEST.

Gyári raktár: Koronaherczeg-utca 2. sz. — Gyár: Rottenbiller-utca 36. sz.

BRISE DE VIOLETTES
a legjobb ibolyaillat.

Fenyőerdő illat a legkiválóbb orvosok által ajánlva, élénkíti a légzőszerveket, tehát nélkülözhetetlen minden lakosztályban.

BLAHA SERAIL-POUDER
Müller-féle a legjobb arcpor.
Ára 60 kr. és 1 forint.

Csász. és kir. udvari szállítók, Fülöp Szász-Coburg-Gothai Herceg Ő-Fensége szállítói

FRANÇOIS LAJOS és TÁRSA

PEZSGÖBOR-GYÁROSOK

MONOPOLE

VIN BRUT

CARTE BLANCHE

BUDAFOK

EXTRA DRY ENGLAND

TRANSYLVANIA

GRÈMENT ROSÉ

— Á!

— Karzati jegy?

— Á!

Roppant dühösen távoztam a pénztár rácsától. Le kell mondanom a legpompásabb esti élvezetről. Kiállottam a színház elé és dultam-fultam mérgebben. Az előadás megkezdődött, kihallatszott a tapsvihár és én ott álltam a derűs szicíliai ég alatt a lehető legjegytelenebb állapotban.

Már most mit csináljak az estém-mel? A mint így töprengve állottam a színház előcsarnokában, egyszerre csak mozgást, majd nyögést és kiáltást hallok a hátam mögött. A nézőtér ajtaján egy vérral borított, ájult embert hoznak ki a szabadba. Hohó, ez érdekes!

— Mi az, mi történt? — kérdem a jegyzetőtől.

— Képzetje, signor, minő szerencsétlenség! Ennek az urnak a fejere esett egy nagy színházi látcső. Szegénynek betört a feje!

A véres ember egyik ifju támogatója keservesen panaszkodott:

— Istenem, istenem, milyen pech! Szegény atyám most nem láthatja Dusét! Ágyba kell őt fektetnem!

Egy gondolat cikázott át az agyamon. Odaléptem a sebesült fiához.

— Uram, fogadja részvételemet. De miután az ön atyja már ugyse nézheti végig az előadást, nem volna olyan kegyes nekem átadni a jegyét? Legalább nem vész kárba a jegy ára.

Az ifju olasz könyein át mosolyogva nézett rám.

— Uram, önnek igaza van. A jegy ára két lira! — szólott — és kihálászva a gukkersújtotta ember mellényzsebéből a jegy szelvényét, átnyújtotta nem — két lira ellenében.

Két perc múlva a palermói színház

nézőterén ültem és figyeltem Duse játékát.

A közönség pedig engem figyelt.

Szent csodálattal, mint egy vakmerő hőst, a ki elfoglalja egy gukkertől agyonütött ember helyét. Szerencsémre az est további folyamára beszüntették a karzaton a látcsöveknek konfettivel való felcserélését.

KRITIKUS.

A vigszínház nagyszerű bohózata Gavault és Charvay »A csodagyermek«-e ment tegnap este. A darab, melynek olyan sikere volt Párisban, hogy az Athénée színház részvényeseinek 75% jutalékot hozott, nálunk is telt házat vonzott. Ámbár a darab cselekménye nagyon is merész, s elmegy a színpadon megengedhető legszélsőbb határig, ennek dacára az erőnyen csorba nem esik, igaz ugyan, hogy csak a tizenkettedik órában válik fölöslegessé a turpisság, egy véletlen következtében.

Az est hőse Nagy Dezső volt Chroche építész szerepében. Három óra hosszat dolgozott a színpadon s teljes készlettel teljesen kiaknáta hálás szerepének legkisebb részletét is. Az érdekelt jóakaró ösztönzése, az utód mielőbbi megszerzésére, caviáros mondasai megtették a hatást, olyannyira, hogy számtalanszor nyílt színen megtapsolták. Nagy Dezső ismét megmutatta, hogy a társulat egyik oszlopa.

Moulueri Elise asszonyt Makó Ayda adta. A kaland, melybe akaratán kívül keveredik, a legfuresább helyzetbe hozza a szép asszonyt. Már-már engedni kénytelen Chroche ösztönzésének, de a véletlen megóvja őt a ballépéstől. Makót ez alkalommal külön nem dicsérjük, hisz ugyanis csak azt mondhatnánk, hogy

a mint minden szerepében, úgy ma is a legjobbat nyújtotta.

A világméretű (!) utjában elfogott — eszköz — vőlegényt Almássy játszotta. Természetes alakítása, párosulva a szerepében rejlő őszinteséggel igen rokonszenvesé tették szemeinkben.

Gueret város kiküldöttjét, a Cerberusnak felállított Lescalopiert Magyar i mutatta be. Alakja, ruházata, maszkja és mozdulatai mind olyan sikerültek voltak, hogy mondhatjuk, miszerint őt eddig jobb szerepben nem láttuk. Még néhány ilyen siker s elődjét hamarosan el fogjuk feledni.

A hangulatkeltésben versenyzett vele Latabár, Irén nőiszabó szerepében. Alakítása még jobban sikerült volna, ha szerepét jobban megtanulja, mert így néha kiesett belőle.

Margueritét, az odaadó szobaleányt, majd grisettet Hevessy Gusztika adta nagyon kedvesen. Egyéniségével össze nem egyeztethető frivol mondasinál maga is elpirult.

Hevessy Mariska Berthe szerepében, a könnyelmű nagyvilági hölgyet nagyon csinosan adta.

Bombay (Lausguenet) ezuttal lépett ki az idén először a karszemélyzet kódéből az önálló alakítás terére, elég sikerrel.

Déry Béla (Paradeux) némajátéka sok derűtséget keltett.

Halász Alfréd Hernani detektívjét nem mondhatjuk sikerültnek.

Az összjáték jó volt, a sugó jó viselte magát.

HIREK.

Heti műsor. Pénteken félhelyárakkal, bérlet szünetben: »Romeo és Julia«. Szombaton bérletben: »A drótostót«. Vasárnap este bérlet szünetben: »Cigányélet«.

ALAPITTATOTT 1850-ben.

Gyárt világos „KIRÁLY“ és barna „BAJOR“-sört.

1 pohár világos „Király“-sör 7 kr. — 1 pohár barna „Bajor“-sör 8 kr.

a sörfözde sörosarnokában Ujvidék, Uri-utoza 7. szám.

Naponta friss esapolás!

Kitünő villásreggeli!

Külön étterem!

Szives pártfogásáért esedezik

Kopolovics József, vendéglős.

Minden szerdán és pénteken délelőtt halpaprikás!

Nyomatott Hirschenhäuser Benő könyvnyomdájában Ujvidéken.